

Publicerad 30 sep 2008 10:07

Den hiskeliga flugjakten

Spyflugan Astrid drömmer om världen utanför och lever livet med sin stora släkt bakom soffan.

I barnlitteraturuniversum hör gosiga identifikationsobjekt som valpar, kaniner och katter till det vanliga, även om den belgiska barnboksmakaren Kitty Crowther berikat utbudet med en rad förmänskligade flugor och andra snygga insekter.

LITTERATUR

Författare: Maria Jönsson

Titel: "Spyflugan Astrid flyger högt"

Förlag: Bonnier Carlsen

KANSKE ÄR DET inte självklart lätt att identifiera sig med en kräkgrön spyfluga. Men illustratören och författaren Maria Jönsson får det att bli enkelt (och kul!).

Flugan Astrid, som äntrade bilderboksscenen förra året med sina bräckliga vingar och stora stirrande ögon i boken "Spyflugan Astrid", är inte bara en surrande fluga i en lägenhet. I årets uppföljare "Spyflugan Astrid flyger högt" är hon dessutom en modig, ansvarstagande individ som, likt en del av oss gigantiska Homo sapiens, drömmer om världen utanför - den hon oförstående spanar på genom fönstret i lägenheten.

Hon lever livet med sin barnrika släkt bakom soffan, väl medveten om farorna när hon kryssar fram mellan vardagsrum och kök. Där är spisens "svarta sol" (plattorna), "det absolut förbjudna" (två hål i väggen) men också ofarliga stora Brum (gosenallen) och lilla Brum (leksaker bilen).

JAG KAN INTE låta bli att tänka på sketchen i humorprogrammet "Hipp Hipp" där Anders Jansson trickfilmsflyger omkring bland soffbord och fönsterbrädor i en gigantisk lägenhet, iklädd trikäer med tjock flugrumpa, skrikandes att han inte vill vara en fluga, eftersom de äter bajs.

Snarlikt humoristiskt, men därtill med en poetisk touche, betraktar Astrid världen utifrån sina egna ganska små och instängda referensramar.

Med skakig tuschpenna förmedlar Jönsson en sympatisk humor i sin betraktelse av hemmiljön som något obegripligt.

I DEN FÖR SMÅ och stora läsare bekanta miljön utspelar sig en hisnande jakt när minsta flugan Lille-Bertil - som Astrid fått i uppdrag att passa - plötsligt försvinner. Den traditionellt "duktiga" flickan får plocka fram sitt mod. Astrid flyger högt över kokande såser, genom livsfarliga fläktsystem ut mot en plötslig och omtumlande frihet ovanpå skorstenen.

Hela tiden kryddar Jönsson storn med typografisk lek à la Tove Janssons "Hur gick det sen?". I ett totalcrazy samspel (med serieinfluenser) leker text och bild en frisläppt lek på uppslagen. Orden hoppar, störtar, flyger runt och vandrar i taket precis som huvudpersonen.

Skickligt iscensatt och väl genomtänkt!

STINA ZETHRAEUS, barnung@dn.se

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.